

December 2021

LATVIA

'MIND THE GAP' REPORT FINDINGS

Although the rehabilitation program for victims of human trafficking is one of the most resourceful in Latvia and its design allows to develop individual rehabilitation plans for victims of trafficking thus including individualized options for job training and search for jobs what we have detected is inability of the police to refer prostituted migrant women to receive support and exit possibilities. Police sometimes fail to identify victims due to a lack of understanding of the gender dimension in human trafficking, belief in women's "free will" and a lack of confidence that it is possible to gather all the evidence that human trafficking has taken place. This leads not only to undetected and unrevealed crimes of trafficking as well as failure of restoring justice but also keeps women from receiving help since usually they do not recognize that they are victims of trafficking.

The lack of opportunities for long-term state-funded support is a crucial issue for improving the situation of trafficked women. For most victims and especially the women and girls who have suffered sexual exploitation, the rehabilitation period of 6 months is not sufficient to regain stability in their life, especially if there are criminal proceedings taking place. Although it is possible to provide further assistance of consultations over a three-year period in the criminal proceedings after the rehabilitation period within the program, the clients who have not managed to obtain a steady source of income need assistance not only in the form of consultations but also for living expenses and accommodation.

Although the intended 30-day reflection period could be recognized as an effective best practice and humanitarian measure aimed at protecting the human rights of trafficked person, we see that it cannot be considered a sufficient timeframe where victims can recover from their experiences and make an informed decision about whether to assist and cooperate in criminal proceedings.

Currently non-violent mothers - third country nationals cannot receive benefits for children if they do not have a permanent residence permit leading to the situations where violent fathers who are citizens of Latvia receive state benefits and do not use them to support their children and assist family with their daily costs therefore women are left in even more vulnerable situation.

RECOMMENDATIONS

It is crucial to address demand for exploitation of victims of trafficking for sexual exploitation properly by introducing punishment for purchasing sex. It would promote detecting victims of trafficking by the police as well as by other stakeholders.

To avoid cases where non-violent partner who is third country national cannot receive childcare benefits a mechanism should be developed where in cases of violence against women and children's violent parents couldn't receive state funded benefits for children and it would go to the non-violent parent regardless their marriage status or status of residence permits.

Since the mandated NGOs base their decision to recognize victims of trafficking on criteria set in regulations not the possible evidence of crime the NGOs should also be authorized to recognize victims of trafficking from third countries and based on their decision not only police decision reflection period should be permitted.

The rehabilitation period for victims of trafficking regardless their involvement in criminal process should be prolonged.

ACCESS THE MIND THE GAP LATVIA REPORT:

ENGLISH: shorturl.at/azlQ9

LATVIAN: shorturl.at/wzBS0

LEGAL FRAMEWORK

The law On Residence of a Victim of Trafficking in Human Beings in the Republic of Latvia (2007) provides the conditions for the granting of the reflection period and termination of such period to the victim of trafficking in human beings, as well as the conditions in relation to his or her residence in the Republic of Latvia.

"Regulations Regarding the Procedures, by Which Victims of the Trafficking in Human Being Receive Social Rehabilitation Services, and the Criteria for the Recognition of a Person as Victim of the Trafficking in Human Beings" prescribes the procedures by which a person who has been identified a victim of human trafficking shall receive social rehabilitation services from State budget funds and the criteria for identification of a person as a human trafficking victim.

There are 2 sections used by the Criminal law related to trafficking in human beings: Criminal law section 154 Human trafficking and Criminal law section 165 (1) Sending person for sexual exploitation.

**LATVIA
PROJECT PARTNER**

MARTA CENTRE

Founded in 2000, Marta Centre is the only women's rights NGO in Latvia that provides psychosocial, and legal support to victims of violence and human trafficking and engages in legal and policy advocacy to end violence against women. The work of Marta Centre is guided by the experiences of victims. We bring the needs of victims and effective solutions from other countries to the attention of our decision makers.

<https://marta.lv/en>

Funded by the European Union's
Asylum, Migration and Integration Fund

2021. gada decembris

LATVIJA

ZIŅOJUMA "PAMANI ATŠĶIRĪBU" SECINĀJUMI

Lai gan rehabilitācijas pakalpojums no cilvēku tirdzniecības cietušajiem ir viens no plašākajiem rehabilitācijas pakalpojumiem Latvijā, ļaujot klientam izveidot individuālu rehabilitācijas plānu, kas ietver viņu atšķirīgās vajadzības, piemēram, nepieciešamību pēc profesionālās apmācības vai atbalstu darba meklēšanas procesā, policija reti novirza prostituētās migrantu sievietes pie pakalpojumu sniedzējiem un izejas programmām. Policijas grūtības identificēt cilvēku tirdzniecības upurus ir rezultāts izpratnes trūkumam par dzimtes dimensiju cilvēku tirdzniecībā, ticībai, ka sievietes to izvēlas no brīvas gribas un pārliecības trūkumam, ka iespējams savākt visus pierādījumus faktam, ka notikusi cilvēku tirdzniecība. Tas rezultējas ne tikai neatklātos cilvēku tirdzniecības gadījumos, bet arī atņem ekspluatētajām sievietēm iespēju saņemt valsts nodrošināto pakalpojumu, jo lielākā daļa no viņām sevi neatpazīst kā cilvēku tirdzniecības upurus.

Būtiska problēma ir valsts finansēta ilgtermiņa atbalsta trūkums. Lielākajai daļai upuru, īpaši sievietēm un meitenēm, kas cietušas no seksuālas ekspluatācijas, nepietiek ar 6 mēnešu ilgu rehabilitāciju, lai dzīvī atgūtu stabilitāti, īpaši ja notiek kriminālprocess. Kaut arī kriminālprocesa laikā iespējams palīdzēt arī pēc rehabilitācijas perioda programmas, sniedzot konsultācijas, klientiem, kas nav spējuši nodrošināt stabilus ienākumus, nepieciešama palīdzība ne tikai konsultāciju formā, bet arī ikdienas izdevumu un mājokļa segšanai. Citādi pastāv risks, ka persona var atkārtoti kļūt par cilvēku tirdzniecības sistēmas upuri.

Kaut arī 30 dienu nogaidīšanas periods ir atzīstams par efektīvu un humānu praksi, kuras mērķis ir cilvēku tirdzniecībā cietušās personas cilvēktiesību aizsardzība, pieredze un intervijās teiktais rāda, tas nav pietiekami ilgs laiks, kurā upuris var atveseļoties no savas pieredzes un pieņemt apzinātu lēmumu par to, vai iesaistīties kriminālprocesā, kas savukārt var ietekmēt viņa iespēju saņemt pilnvērtīgu rehabilitācijas pakalpojumu.

Pašlaik nevardarbīgas mātes, trešo valstu pilsones, nevar saņemt bērna kopšanas pabalstus, ja viņām nav pastāvīgās uzturēšanās atļaujas. Tas izraisa situācijas, kurās vardarbīgi tēvi, kuri ir Latvijas pilsoņi, saņem valsts pabalstus, un tos neizmanto bērnu un ģimenes ikdienas izmaksu segšanai, atstājot sievietes vēl ievainojamākā stāvoklī.

REKOMENDĀCIJAS

Ir ļoti svarīgi pienācīgi risināt pieprasījumu pēc cilvēku tirdzniecības upuru ekspluatācijas seksuālai izmantošanai, ieviešot sodu par seksa iegādi. Tas veicinātu to, ka gan policija, gan citas iesaistītās institūcijas biežāk atklātu cilvēku tirdzniecības upurus.

Lai izvairītos no gadījumiem, kad nevardarbīgais partneris, kurš ir trešās valsts valstspiederīgais, nevar saņemt bērna kopšanas pabalstu, nepieciešams izstrādāt mehānismus, kas paredzētu, ka vardarbības pret sievietēm un bērniem gadījumā valsts maksātos bērna kopšanas pabalstus saņemtu nevis vardarbīgais, bet gan nevardarbīgais vecāks neatkarīgi no laulības statusa un uzturēšanās atļaujas.

Tā kā pilnvarotās NVO atpazīst cilvēku tirdzniecības upurus pēc noteikumos minētajiem kritērijiem, nevis iespējamiem nozieguma pierādījumiem, NVO vajadzētu būt pilnvarotām atpazīt arī cilvēku tirdzniecības upurus no trešajām valstīm, un nogaidīšanas perioda piešķiršanai būtu jānotiek ne tikai ar policijas, bet arī NVO lēmumu.

Jāpagarina cilvēku tirdzniecības upuru rehabilitācijas process neatkarīgi no tā, vai viņi iesaistīti kriminālprocesā.

PIEKĻUVE ZIŅOJUMAM "PAMANI ATŠĶIRĪBU":

ANGLISKI: shorturl.at/azlQ9

LATVISKI: shorturl.at/wzBS0

LATVIJA TIESISKAIS REGULĒJUMS

Likums "Par cilvēku tirdzniecības upura uzturēšanos Latvijas Republikā" paredz nogaidīšanas perioda piešķiršanas un šā perioda pārtraukšanas nosacījumus cilvēku tirdzniecības upuriem, kā arī tajā ir atrodami nosacījumi attiecībā uz viņa uzturēšanos Latvijas Republikā.

Savukārt Ministru kabineta Noteikumi Nr. 334 par kārtību, kādā cilvēku tirdzniecības upuri saņem sociālās rehabilitācijas pakalpojumu, un kritērijiem personas atzīšanai par cilvēku tirdzniecības upuri nosaka kārtību, kādā persona, kura atzīta par cilvēku tirdzniecības upuri, saņem sociālās rehabilitācijas pakalpojumu par valsts budžeta līdzekļiem, un kritērijus personas atzīšanai par cilvēku tirdzniecības upuri.

Krimināllikumā ir divi pantī, kas saistīti ar cilvēku tirdzniecību: Krimināllikuma 154.1. pants "Cilvēku tirdzniecība" un Krimināllikuma 165.1. pants "Personas nosūtīšana seksuālai izmantošanai", pēc kuriem iespējams apsūdzēt nozieguma izdarītājus.

LATVIJA PROJEKTA PARTNERIS

Centrs MARTA

Centrā MARTA sniedz profesionālus sociālos, juridiskos, psiholoģiskos pakalpojumus vardarbībā un cilvēku tirdzniecībā cietušām pieaugušām personām, nodrošina palīdzību sievietēm un viņu bērniem, kuri atrodas ievainojamās dzīves situācijās. MARTAS mērķis ir veidot uz dzimumu līdztiesību balstītu pilsonisko sabiedrību, kalpojot sievietēm un aizstāvot viņu tiesības.

<https://marta.lv>

Funded by the European Union's
Asylum, Migration and Integration Fund

